

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC Editor

Henderson 6628

Cleveland, Ohio

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razšalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 24

Fri., Jan. 29, 1943

Da bomo ostali res še naprej "združeni" narodi

Zgodovinski sestanek predsednika Roosevelta in premijerja Churchilla s svojimi svetovalci in generalnim štabom v Casablanci se je završil ob času, ko so se že pojavljali prvi oblaki na doslej jasnem obzorju skupnosti in vzajemnosti Združenih narodov. V angleškem časopisu so se že pojavljale pikre besede proti ameriškemu poveljstvu v Severni Afriki, kar se Amerikancem ni prav nič dopadlo. Tudi med Francozi v Severni Afriki ni pravega edinstva, najbrže v stremljenju za nadmoč po vojni v novi Franciji.

Upati je, da bo ta konferenca v Casablanci poravnala vse spore in da bodo šli Združeni narodi res združeno za skupnim ciljem: za poraz osišča.

Kakor stoje šanse za zmago sedaj, je Združenim narodom nemogoče izgubiti vojno, če bodo izrabili položaj, v katerem se sedaj nahajajo. Zmaga ruske armade v Evropi in zmage ameriških in angleških bojnih sil postavlja zavezniške v fino pozicijo, da zagrabi za zmago, ki jim leži skoro pred nosom. Kot se je izjavil predsednik Roosevelt v Casablanci, je "pot do Berlina dolga in težka, toda zelo sigurna," je zdaj vse ležeče na zaveznikih, da gredo brez medsebojnih nesporazumov naglo po poti zmage naprej. Sovražnika imajo zdaj v kleščah, iz katerih se ne bo mogel izviti, ako bodo zavezniški te klešče pri ročajih trdno držali.

Kakor smo trdili, da je potrebno za Jugoslavijo, da se vse odporne sile združijo pod enim poveljstvom, ker sicer se bo odpor razbil pod prazen nič, tako je potrebno tudi za zavezniške, da takoj imenujejo vrhovnega poveljnika za evropsko bojno gledišče. Naj si kar pokličejo v spomin dogodke iz prve svetovne vojne, ko zavezniški niso mogli nikamor, dokler niso leta 1918 imenovali vrhovnim poveljnikom vseh bojnih sil maršala Focha. Eno poveljstvo, kateremu se brezpogojno pokore vsi, je edini odgovor za zmago. Nikjer ni namreč toliko nevojljivosti kot med vojaštvom, to se pravi pri višjih glavah. Vsak bi se rad odklopal in vsak misli, da odklopjanja ne bo dosegel, če ne bo šlo po načrtu, ki ga je izdelal on sam.

Hitlerju se zdaj vrti v glavi in zaveznikih je ležeče, da ga stisnejo, predno si opomore iz omedlevice. Porazi na ruski fronti in v Afriki, bojazen pred invazijo, notranji upori v okupiranih deželah, vse to je prisililo Hitlerja, da je moral porazdeliti svojo moč na vse strani. Kakor je bila za Nemčijo v prvi svetovni vojni več kot ena fronta pogubna, tako bo tudi za Hitlerja. Nobenega dvoma ni, da imamo zdaj na naši strani premoč, tako v orožju kot v moštvu. To je treba zdaj takoj izrabiti in udariti na sovraga, ko je pravi čas za to.

Naše vojaštvo je dobro opremljeno, fino izvežbano in pri najboljši volji, da udari. Hitler je vsepovsod na umiku, torej za njim — v njegovo lastno žrelo — v Berlin!

Mislmo, da se bo nekaj takega zgodilo v kratkem. Predsednik Roosevelt ni šel na 6,000 milj dolgo pot samo zato, da bi si ogledal Casablanko, ali da bi videl, kakšno hrano imajo naši vojak v Afriki. Naš vrhovni poveljnik je pograbil vajeti v roke in predrzno stopil v samo bojno linijo. Ni zastoj rekel, da zahteva "brezpogojno vdajo Nemčije, Italije in Japonske." Zanesimo se, da bomo v kratkem slišali o velikih dogodkih, ki bodo predznailci konca vojne in zmage Združenih narodov na vsej črti.

Podrobnih načrtov, ki so bili napravljeni v Casablanci sicer ne bomo zvedeli, ker so, naravno, vojaška tajnost. Zvedeli jih pa bomo, ko se bodo oblikovali v akcijo na tej ali oni fronti.

Obenem smo pa lahko gotovi in to je, da so bili napravljeni načrti za najsilnejši boj, ki se je še kdaj bojeval za svobodo. Kdaj bomo pričeli ta boj, vedo samo naši vojaški in civilni voditelji. Vemo pa, kako se bo ta boj končal in to je: "Z brezpogojno predajo Nemčije, Italije in Japonske." Ta stavek, ki ga je izrekel predsednik Roosevelt, pomeni vse.

Ta sestanek naših državnikov in vojaških izvedencev v Casablanci je zdaj potala tista odločilna točka, na katero so čakali vsi zaslužni narodi. To je začetek konca njih sužnosti.

Mi smo vedeli, ves svet je vedel, da do odločilne točke ne bo prišlo, dokler ne bodo Zedinjene države zadale osišču zadnji in smrtni udarec. Naš vrhovni načelnik, predsednik Roosevelt, je zdaj zavil meč in napovedal osišču boj, neizprosno boj, dokler ne pade na kolena, strt in izmaččen za vselej.

Z mrzlično naglico smo se pripravljali za ta odločilni boj. Ameriška industrija je delala noč in dan, naša armada je zrasla čez noč in zdaj smo pripravljani za končni udar. Amerika si je izbrala to leto, da oprosti Evropo morilcev in gangsterjev.

Josef Stalin ni hotel prisostvovati zgodovinskim razgovorom v Casablanci. Roosevelt in Churchill sta hotela priti celo bližje Moskvi, da bi bilo bolj pripravno za Stalina. Rekel je, da je preveč zaposlen. Zdi se nam, da to pomeni tole: Rusija se bo borila proti osišču z nami vred, toča na svoji fronti in z našo pomočjo v orožju in drugem. Druga pa nič. To kaže, da Rusija ne bo sodelovala z nami po

vojni, kar se tiče ureditve Evrope in na to moramo biti pripravljeni.

Se enkrat: pripravljeni moramo biti, da bomo zdaj korakali v največji boj, iz katerega se bo potem oblikovala naša bodočnost in bodočnost vsega sveta. To leto bo leto krvi in potnih srag in solza. Prvo dejanje za to se je odigralo v Casablanci, drugo in naslednja dejanja sledijo v kratkem.

Pokoli na Brdu pri Ljubljani

(Izvirno podtalno poročilo)

O tem slučaju smo dobili nad vse točne informacije, katere sem vse še sam naknadno kontroliral. Sam sem bil prisoten pri prevozu mrličev v mrtvašnico ter si nato tudi vse mrlične osebno ogledal. Zaslišal sem tudi osebno mnogo očividcev in prizadehtih znancev ter sorodnikov in dajem naslednje poročilo:

Dne 22. julija ob 9 zjutraj se je ga. Sitarjeva, posestnica opekarne v Šiški in lastnica njiv pri Brdu, odpeljala s svojo služkinjo proti Brdu. Ker ni imela prehodnega dovoljenja, so ji na meji dali dva vojaka, ki sta jo na vozu spremljala. Omenjena je šla na žetev, ter je bil vsled tega tak uraden postopek dovoljen. Ko je družba privzela v bližino njive pri mostičku na Bokalcu, se je iznenada pojavila četa partizanov od približno 20 mož. Partizani so enega Italijana takoj ubili, za drugega pa se ne ve, ali je pobegnil ali pa so ga partizani odpeljali s seboj. Sitarjeva potem ni šla na njivo, temveč je obrnila voz in se takoj odpeljala nazaj ter zadevo javila oblastem. Še istega dne je sledila aretacija Sitarjeve in njene služkinje. Obe sta bili odpeljani v vojašnico.

Istega dne zvečer ob pol 8. so se Italijani prvič maščevali. Neki Bojt, 38 let star delavec v pivovarni Union se je vračal iz dela domov. Omenjeni je imel uradno propustnico za pasiranje meje, katero je straži na zahtevo pokazal. Tako je v redu prekorajčil mejo na Tržaški cesti, ki je edini dovoljen prehod na Brdo, oziroma Bokalce. Ko je prišel do Verhovcev, ga je ustavila vojaška patrila in pregledala njegovo legitimacijo. Straža je dovolila, da nadaljuje svojo pot, ker so bili dokumenti v redu. Naenkrat pa mu je straža zapovedala, da naj hitro steče domov. Bojt je pospešil korake, toda straža je zavpila da mora teči, nakar je nesrečnik ubogal. In zdaj se je oglašila strojnica in nesrečni Bojt je tik pred Zg. Verhovcem padel na tla, prerešan od večih krogel. Mrtveca so vojaki potem odpeljali na žale — po umoru Bojta so Italijani pridrveli v Zg. Verhovce in posnika, ki je že starejši človek, aretirali in odpeljali s seboj. Istočasno so odvedli 4 glave goveje živine in 2 konja.

Dne 23. julija ob 2 popoldne je pričelo prodirati 40 fašistov, katerim je bilo dodeljenih okoli 200 grenadirjev z 20 strojnimi, po glavni cesti na Tržaško cesto do gostilne Martina (sedanja mestna meja), odtod pa proti Brdu in Verhovcem. Prodirali so proti cilju v bojni črti ter med potjo besno obstreljevali s strojnimi vsa polja, grmovje in skupine dreves. Zanimivo je, da so naselje pri opekarni (pod hribom) pustili popolnoma pri miru ter vso svojo pozornost obračali le na hrib sam.

Ko so napadaleci prispeli v dolino, kjer se nahaja takozvana "Druga Sibirija," v kateri prebivajo le najbednejši ljudje, se je pričelo pravcato divjanje. Ljudi so neusmiljeno pretepali in mučili in dasiravno vlada tam največje ubožstvo, so napadaleci izropali vse hiše takorekoč do zadnje krpe. Ko je bilo to delo opravljeno, so zažgali vseh 22 bornih hišic. Ako so reveži hoteli kaj rešiti, so jim s silo vse izpuhili iz rok in odnesli s seboj. Pijacka je bila tako temeljita,

da končno ni ostalo na torišču niti ene kosi ali zajčka.

Med tem so Italijani pripeljali do mesta, kjer se je prejšnji dan dogodil partizanski napad, nesrečno posestnico Sitarjevo in njeno služkinjo. Obe sta bili na tistem mestu justificirani. Kdor je videl trupla teh dveh nesrečnic, je videl kako strahotno so morale biti mučene. Celo telo je bilo polno podpluth in ran, glave so tako strahotno razbite, da sploh ni mogoče ugotoviti oseb. Identifikacija se je mogla izvršiti samo na podlagi raztrganih oblek.

Nato so na dotično mesto pripeljali še osem možkih iz prej omenjene "sibirije." Tudi ti so bili strahotno trpinčeni in naposled ustreljeni.

Na mestu, kjer se je izvršila justifikacija Sitarjeve ter drugih "talcev," je stal vojaški avto, na katerega so naložili devet mrtvecev. Avto so spremljali vojaki in fašisti, ki so bili do mestne meje popolnoma tihi. Šele ko so bili na meji, so na mrtvece naložili še živega prašiča, katerega so bili nekje ukradli. Na avto so zlezli tudi spremljevalci ter, stoječ na mrličih, pričeli peti italijanske pesmi, zasmeševati mimoidoče in groziti. Vsi, ki so videli ta divjaški prizor, so se strašno zgražali. Na pokopališču na Viču so mrtvece pometali na pot v sredini pokopališča. Mrlič so ležali drug poleg drugega, samo s Sitarjevo so si dovolili divjaško šalo tako, da so ji ovili roko okoli sednjega mrtveca, njeno nogo pa so na nespodoben način položili preko njega.

Ostale mrtvece je pripeljalo 10 vojakov na samotežnem voziku. Tudi ta "sprevod" se je vršil med huronskim vpitjem, petjem in zasramovanjem. Podijanci so mrtvece pustili kar na vozičku preko noči, poleg mrtvašnice.

Poleg tega so še na licu mesta med gorečimi hišami postrelili 6 Slovencev. Razume se, da so tudi ti morali pretrpeti strahovite muke. Ubili so bili sledeči naši ljudje:

Rihar, delavec, 73 let, Janežič, 70 let, Bohelj Jan., del., 70 let; Lamovš, delavec, 70 let; Zirovnik, delavec, 52 let; Hirs, krojač, 43 let; Rovšek, delavec, 44 let; Ravnohrič, delavec, 42 let; Ogrinc, delavec, 40 let; Bojt, delavec, 40 let; Panogac, železničar, 38 let; Guštin Karl, del., 36 let; Bohelj (gluhonem), 28 let; Mavzer, krojač, 19 let; Kozuh Ivan, delavec, 18 let; Sitar Ana, posestnica, 28 let; Služkinja, omenjena, 19 let.

Vsi omenjeni so bili 24. julija pokopani na pokopališču na Viču, izvzemi Bojta, ki je pokopan pri Sv. Križu. Na Viču jih leži skupno 14 med tem ko Sitarjeva in njena služkinja ležita v posebnem grobu.

Kriza društvenih tajnikov

Ni še dolgo tega, ko smo čitali v Ameriški Domovini uredniški članek, v katerem je bilo navedenih nekaj vzrokov, zakaj da nočejo naši člani prevzeti pri družstvih tajništva. Slučajno sem bil v Slovenskem domu na Holmes Ave. 24. januarja pri pobiranju asesmenta. Videl sem tam dva tajnika in štiri tajnice.

Seveda temu je vzrok menda največ to, ker so moški prezaposleni v tovarnah in delajo v najrazličnejšem času in zato pa ni

do člana na dom po asesment. Če pa člani ne plačajo, pa tudi majo časa, da bi hodili od člana tajnik ne more o pravem času poslati asesmenta v glavni urad. Vidite, tako bolezen ima tudi tajnik naše podružnice št. 3 SMZ, brat Charlie Benevol. Ker pa pri nas ne moremo in tudi ne bomo volili ženske za tajnico, zato bomo morali na kakšen način pridržati našega Charlja na tajniškem stolčku.

Ko sem se vračal zadnjič z podružnične seje, sem naletel na cesti na gručo članov. Pogovarjali so se, kaj bi se dalo ukreniti, da naš dobri tajnik še nadalje ostane v tajniškem uradu. Eden pravi: "Kaj pa, ko bi mu kupili konja?" drugi takoj pritrjuje, da bi to ne bilo napako. Tako bi morda v poznih urah zvečer naš tajnik zajahal konja in se podal na kolekt krog naših članov ter jih opominjal na njih društveno dolžnost.

Med to skupino je bil tudi naš blagajnik Andrej Maček, ki je pa odločno povedal, da za konja ne da nič iz blagajne. Jaz pa na to nisem rekel nič.

Zato pa vabimo vse člane Slovenske moške zveze, da pridete v soboto večer v Slovenski dom na Holmes Ave., da se bomo o tem kaj bolj natančno pogovarili in ukrenili tako, da bo vsem v zadoščenje. Na programu pa bo še kaj drugega in sicer godba in ples, da bo tudi malo zabave. S primernim nagovorom bo odkrita tudi spominska plošča našim članom-vojakom od podružnice št. 3. SMZ, ki se bo

rijo na svobodo vsega človeštva. Zato pa prav toplo priporočamo staršem, ki imajo svoje sinove pri naši podružnici in so isti pri vojaki, da nas gotovo posejijo v soboto večer. Torej na svidenje v soboto večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Zapisnikar.

Pokažimo se!

V soboto, dne 30. jan. 1943 se bo po vseh Združenih držav praznovalo rojstni dan našega predsednika Roosevelta. Ob tej priliki se prirejajo razne zabave katerih glavni namen je nabirati sredstva, za pobijanje otroške paralize, ki zahteva leto za letom nešteto žrtev, med otroci in odraslimi.

Slovenci smo se zopet letos zavzeli, da priredimo zabavo v ta plemeniten namen v petek dne 29. jan. 1943 v Slov. Nar. Dom na St. Clairju. Načelnik te skupine je Mr. John Gornik gl. tajnik S. D. Z.

Vršil se bo pester program. Pričetek ob 7:30 zvečer.

Vstopnina 50c. Igrali bodo Johnny Pecon orkester.

Ena ura programa bo posvečena instrumentalni in vokalni glasbi. V domovem prizidku se bo po postreglo z raznimi najokusnejšimi okrepčili. Ker je s počastitvijo predsednika Roosevelta hkrati tudi plemenit namen, se pričakuje velike udeležbe in da boste vsi navzoči.

Vas vabi

Josie Zakrajsek.

Newburške novice

Cleveland Universe-Bulletin od zadnjega tedna nam pove, da je v Clevelandu letno do štiri tisoč divorsov, ali ločitev zakona. "Eno soboto dopoldne," tako pravi, "je en sam sodnik ločil 87 zakonov."

Prijateljji, ali se še čudite, da nas Bog tepe? Kaj pomeni vse to? To pomeni: velika večina zmed teh štiri tisoč išče in si poišče končno zopet drugega tovariša, ali tovarišico in potem živi v grehu, kajti civilne oblasti nimajo moči — in tudi cerkve ne — rušiti zakona in, če da civilna oblast "divorce," je isti par še vedno poročen pred Bogom, pa magari če dobi deset "divorce" papirjev ali ločitvenih izkazov. In, če se eden ali drugi izmed ločenih skuša poročiti zopet, ni poročen pred Bogom pa magari če dobi deset poročnih izkazov. In, če tak človek umrje v takem stanu, bo pogubljen, ker je živel v preestvu in si ne spokoril. Sv. Pavel pa pravi "prešestniki ne bodo dosegli večnega življenja."

Kaj je narediti tistim, kateri so zašli v take razmere? Edina pot je zapustiti grešno stanje. Če pa na noben način (mislijo) to ni mogoče, potem je treba govoriti moliti, da jih Bog končno spravi iz tega žalostnega stanja. Ne more pa tak ločen človek prejemati sv. zakramentov, dokler živi v takem položaju.

Morda bo pa kdo rekel: "Njemu je lahko tako govoriti, ker ne ve kako težko je živeti samemu."

Moj odgovor nato: Prvič, kdo je bolj osamljen kot ravno katoliški duhovnik? Pa živi! Drugič, pa če bi bilo še težji. Zakaj si se pa razporečil? Tudi drugi imajo težkočo sem pa tja v zakonu. Pa ostanejo drug drugemu zvesti, kakor so prisegli pred oltarjem. Vsak vihar enkrat potihne in vsako nerodno razmerje, ki nastane med zakonskimi, se enkrat popravi. Pametni ljudje potrpijo.

Praviš, da ti nisi iskal ločitve, tvoj zakonski tovariš (tovaršica) se je ločil. Dobro. Potem ti nimaš greha, če v resnici tudi pouda nisi dal za to s ka-

kim ujedanjem, prepiranjem ali na drug način. Pa, če tudi ti nisi kriv ločitve, in tudi, če se tvoj tovariš poroči (poskuša poročiti) z drugim, se ti ne smeš, ako hočeš, da boš mogel živeti na dalje kot katoličan in prejemati sv. zakramente in tako biti na varnem pred večno pogubo.

Toraj vidite, za greh ni nobenega vzroka, nikakega dovoljenja, pa magari, če bi bilo še tako težko braniti se. Z božjo pomočjo je vse mogoče, pravi sv. Pavel. Kdor se poroča, naj stori to le s takim, ki ga pozna, res pozna vsaj nekaj let, ali pa ga drugi zanesljivi ljudje poznajo in priporočajo, da nebo "kupil mačka v žaklju." Za prehitre poroke je nevarnost zlasti danes, ko moških manjka in si ženske iščejo življenjskih tovarišev kjer že, da le je. Varujte se pred prehitrimi vstopi v zakon.

Naš cerkveni odbor za leto 1943 je dopolnjen. V glavni odbor so bili na novo izvoljeni: Louis Gliha Sr., Frank Koračin, in Louis Sever, dočim ostajajo od lanskega leta Frank Blatnik, Anton Meljač in John Srebrnak Sr. V pomožni odbor, katerim pravimo "Trustees," pa so izvoljeni: za West Side, August Kristančič in Frank Štepic. Za okoli Lester Ave. in Forest City Park, Frank Stibil in Joseph Jaklič. Za Osage in Marble in 77. St., Matt Slak in John Zmarzly.

Za okoli 73 do 76 St. John Zupančič in Charles Novak. Za 78. St. in Union John Skrl in Steve Plautz. Za East 80. St., Frank Mulh in John Zimmermann. Za East 81. St. Anton

Meni ne gre v glavo, re kdo še godrnjati in da je hudo na svetu, imamo en kvort viske in ko kofeta na dan, nam bene sile.

Dobe se ljudje, ki samskega človeka, čestnikogar, komur bi poteglo križe in težave. Lepo sim, kakšne križe in ima samska oseba?

Pucel in Anton Šraj, Za St. John Urbančič in John er. Za Union in St. Clair Ave. in okolico, Joseph in Anton Papež. Za in Orleans Joseph Čeček in rence Janežič. Za Sand Way Ave. Joseph Stre Dan Kastelic. Za Remo vere, Anton Habjan in Hočevar. Za Prince Ave. Nosse in Frankie Plan Elizabeth in Nelson, Joseph in John Taucher. Za 93. St. Francis Triop drew Antosh. Za East okolico Anton Ozimek Strekal Jr. Za Rosew Vineyard, Paul Bizjak Meljač Jr. Za Sladden well Joseph Glivar in Zrimšek. Za Maple Charles Hočevar in John na. Za Warrensville Frank Chesnik Jr. in Za Woodland okolico Jov vat in Joseph Hrovat. je bil izvoljen Joseph gar dolžnost je pomag eden ali drugi radi dela re v posameznem slučaji šiti kako delo.

To je torej naš novi odbor. Tem možem in je poverjena farna in tiče duhovnih zadev. To zastopniki. Kdor ima nasvet, ali pa kako važna žbo, ako noče priti osebn potem lahko kateremu stopnikov v svojem okol in oni bodo prinesli za prej na odborovi seji. pa so ti možje tudi

(Dalej na 3 strani)

Med državniki razno v delu tajni razgovor strategičnih sprememb tov za nadaljevanje to bodo opravili brez klj, kot so še vedno v st in tako bodo tudi dokler se bo ta svet okrog po vseirju.

Kar nas zanima te pomlatski razgovori v Kushlanom in farmar tom Debevecem iz Medv sezonskega značaj namreč težko čakam Kushlanove hiše in sne pa samo od gornjih njenih rojakov. Kadar reč Tone ukazal priti tedaj bodo koline in Ne vem, kdo bolj ali jaz, ampak Tone pravi čas, bo poteg iz borjača, pa nič pre ne skrbi je to, da se na državnika ne bi sku skujala, kar bi bilo v teh časih pomanjka zelo narobe.

Meni ne gre v glavo, re kdo še godrnjati in da je hudo na svetu, imamo en kvort viske in ko kofeta na dan, nam bene sile.

Dobe se ljudje, ki samskega človeka, čestnikogar, komur bi poteglo križe in težave. Lepo sim, kakšne križe in ima samska oseba?

VABILO NA

PLESNO VESELJE

SKUPNIH DRUŠTEV FARE SV. VIDA

v soboto 30. januarja

V SND NA ST. CLAIR AVE.

IGRAL BO VADNALOV ORKESTER

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

"Kdo sta vidva moža, ki pri-
stajata pod našo streho? da vem
znaniti gospodu," prasha ju
tem črni sluga.
"Jaz sem Abu Karef, kupče-
vnik iz Mekke," odvrne resno
Lavrencij, "in ta mladenec je
zeta Ahmed Teleben. Mojo
ženo so požrli valovi z blagom
in midva edina rešila sva
velikim trudom grozovitih
služb, mornarji so potonili vsi.
Sva sva k vam, da najdeva
va hišo gostoljubnosti." —
vidni Lavrencij si je izmi-
slo tako resno, da zamorec ni
bil dvomiti, da sta ta dva
maka res nesrečna kupčeval-
ci, ki sta se rešila morskih va-
rov prišla v to hišo prosit
pomoči.
"Alah je velik," djal je čas-
tivo zamorec ter položil ro-
kavski, "prišel vaji je
moj vernega moža, ki va-
ne bo odredel svoje pomoči.
Kupita, da ostanem vajin
društvo gospodu." Pri
besedah je zginil urno v
in dolgo se ni prikazala
ena oseba na dan.
"Zakaj ste si izmislili to zvi-
stano," prasha Aleš Lavrencija,
"sta bila sama."
"Ker se mi je zdelo potreb-
no," odgovoril je Lavrencij, "in
je najbrž poglavar kake
zastave, ki se je usta-
vil v tem varnem kraju. Ko
je bila izdala za Evropejce,
da bi bila morda zopet v
druščini, kot sva bila
druščini."
"In menite, da ne bodo spo-
dli, da sva Evropejca!"
"Težko. Samo popolnoma
strašno treba se je vesti."
"Kaj dolgo časa se-le prikaže
na pragu velik človek vitke
postave, ki je moral imeti kakeh
deset let. Njegova črna bra-
va je bila razmršena, oči svit-
le, zagnane in upadla, me-
nena. Njegova obleka je
arabska, bogato olišana,
arabski pasom po se s ve-
samokresni in bodalo. — Ne-
čakajoč popotnika, kot ne
je popolnoma s tema oseba-
vjemale besede, ki mu jih
navnokrator sporočil sluga.
"Vidva sta nesrečna kupče-
vca?" prasha ju z ojim gla-
vom.
"Nesrečna kupčevalca ter
pogosto iz Mekke, kakor ti je
prišlo v Lavrencij, pozdravivši go-
darja po arabski šegi.
"In se je pri tej besedah za-
lajvno pomuzal, rekel zamor-
ci se je približal, nekaj ne-
sumljivih besedi in črni slu-
ga je pazno poslušal z ono
mestjo, ki je navadna suž-
nja, potem pa urno zginil
in bližnjimi kočami.
"Kaj zahtevata od mene?"
"V Algir,"
"Prav. Počakajte nekoliko,
dal sem svojega slugo z
razom do svojih podložnih, da
ju spremijo do tje."
"Kmalu se približa kočii kaci-
met mož oboroženih s samo-
boji, bodali in dolgimi puška-
mi, nekak divjost, ki ni nič pri-
obetala. Sužnji so prignali
vse konje arabskega ple-
mena in poglavar zapove Lav-
renciju in Alešu urno zasesti
konje enega, rekoč, da je pot
ga do tje, ter želi se pred

nočjo vrniti se domu s svojimi
služabniki.
"Gospod! midva še nisva užila
s teboj kruha in soli pod tvo-
jo streho," ugovarja Lavren-
cij. "Dokler se to ne zgodi, ne
poslužim se tvojega spre-
stva, ker si nisem svest zvesto-
be."
Poglavar se zavijti na kon-
ja, kot ne bi bil čul Lavren-
cijevih besed, pomigne svojim
tovarišem in ti urno posade na-
ša nesrečna beguna na konja,
privežejo ju k sedlu, potem pa
se spusti vsa druhal v dir po
dolini.
Lavrencij je pogovarjal Ale-
sa, da sedaj ni drugače, nego
udati se nemili osodi, da naj
ne kaže nikakoršne bojzani, ker
le to more ju rešiti iz sovražnih
rok.
Urno so jezdili dalje in da-
lje proti onemu kraju, odkoder
sta prej prišla. Ko pridejo zo-
pet blizu morja na peščeno
plan, obrnili so se proti zahod-
u, ali kakor bi jih veter nesel,
zdijali so čili arabski konji po
puščavi.
Lavrencij je opazoval natan-
ko vse kraje. Gore, ki so se prej
enakomerno potezale z morjem
vred, zavile so se sedaj bolj
proti jugu. Lavrenciju se je
zdel ta kraj znan, morski to-
lovaji so imeli svoja najboljša
skrivališča. Mislil je v začetku,
da ju bodo izročili zopet kakej
roparski ladji, ali kmalo je vi-
del, da je načelnik zavil v nas-
protno stran in tudi njegovi to-
variši z Alešem in Lavrencijem
zdržali so za njim.
"Hudobnež!" kričal je Lav-
rencij srdito, "je-li to pot proti
Algiru? Ti si prelomil zvesto-
stvo svojih bratov Arabcev,
katerim je sveta reč izpolniti,
kar so obljubili. Ali vedi, da
to početje ne ostane nekanzo-
vano, moje ljudstvo je mogoč-
no, masčevalo se bode za-me in
za mojega zeta."
"Ali vse te grožnje bile so
bob v steno. Načelnik se je hu-
dobno zarezal in še bolj spo-
dobel konja, da je kar pesek
metal s kopiti v zrak. Bilo mu
je malo mar Lavrencijevo žu-
ganje; brzi konji, dolga pu-
ška, svetlo bodalo in skriti kra-
ji so ga varovali dovolj in nje-
gove tovarše vsakega napada.
Pridirjali so do nizkega
holmca, ob katerem se je pote-
zalo nekaj zidovja, izza katerega
so morale strdne posamihi
hiš in visoka palmova drevesa.
Brez dvombe je morala biti tu-
kaj stolica kacega manjšega
kneza.
Ko se približajo kacihi tri sto
korakov omenjenemu kraju,
zapove poveljnik obstati, po-
tem pa zdrinja sam v mesto,
najbrž da bi sklenil kako do-
bro kupčijo pri mestnem po-
glavarju.
Nemirno sta pričakovala
Aleš in Lavrencij svoje osode;
česa se jima je nadjati, vedela
sta se dobro, le to ju je najdel
skrbelo, da ne bi ju ločili in po-
samesno prodali.
Slednji se približa od me-
sta sem poglavar z nekaterimi
možmi. Vsi so bili dobro oboro-
ženi, kot bi šli po kake razboj-
nike. Poglavar jim pokaže svo-
ja vjetnika in eden izmed mož,
ki je bil brž ko ne poročnik,
stopil je bliže in pazno ogledo-
val nova sužnja, da bi se pre-
pričal, sta li vredna toliko, ko-
likor se zahteva za-nju. Aleš
bil mu je koj všeč, pri Lavren-
ciju pa je nekako zaničljivo
zmajal z glavo. Potem stopi k
roparskemu poglavarju ter mu
našteje lepo število zlatih pe-
nezov, katere je ta pohlepno
spravil v svojo mavho ter se
priporočil pri kupčevalcu, da
mu bode še znaprej oskrboval
sužnjih, ako jih bode potrebo-
val.
(Dalje prihodnjič)

NEWBURSKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2 strani)

bogoslužjih v cerkvi. Skrbeti
morajo za red pri mašah in
vljudno peljati ljudi, kateri bi si
sami ne upali v klop. Če pa bi
se zgodilo, da se kedo ne obnaša,
kot se spodobi, takemu pa naj
vljudno pokažejo vrata.
* * *
Očividno je bilo na njih obra-
zih, da nista bila zadovoljna s
slikami, ki sta jih šla gledat v
"show." "Kino je res veliko na-
predoval," je rekel prvi.
"Kako to misliš?"
"S prva so bile slike tihe, po-
tem so prišle govoreče slike, dan-
es imamo pa že smrdljive sli-
ke."
* * *
Albert Gliyar, ki je nastav-
ljen v Fort Riley, Kansas bi rad
slišal od onih fantov in deklet, ki
so z njim graduirali leta 1937.
Albert je bil ministrant in tudi
sedaj streže pri maši.
* * *
Zveza sv. Imena je imela svo-
jo letno sejo tujak zadnjega nede-
ljo. Udeležba je bila dobra in
marsikaj dobrega je bilo ukre-
njena za bodočnost. Govor Rt.
Rev. Monsignora Hribarja je bil
burno pozdravljen in odobrovan.
Prejšnji odbor je bil zopet izvo-
ljen, ne zato, ker so uradniki ho-
teli, ampak zato ker je članstvo
tako hotelo. Po seji je bilo ne-
kak primernega okrepčila, za kar
se zahvalimo zlasti društvu sv.
Imena in pa tistim, ki so pri-
pravljali, pred vsem Mrs. Jo-
seph Kenik iz East 78. St.
* * *
Pozor vsi oni, kateri želite
imeti svoje otroke pri novi god-
bi sv. Lovrenca. Sedaj organizi-
ramo novi oddelki godbe, kate-
ri bo začel prav od začetka se
učiti. Vsi ste že slišali našo
godbo in veste, da prav dobro
igrajo. Ker pa fantje odhajajo
k vojakom, je treba naraščajo-
da se godba ohrani. Zato vabi-
mo sedaj dečke in tudi deklice,
če želijo, da se takoj vpišejo v ta
novi razred, ki bo začel znovega
se vaditi godbe na razne instru-
mente. Prijavite kandidate pri
kateremkoli uradniku; Matt Zu-
pančič je predsednik, Anton
Blatnik je tajnik in Frank Stra-
žar je blagajnik. Lahko izročite
ime tudi v župnišču. Ne čakajte,
prijavite jih takoj.
* * *
Prihodnjo nedeljo 31. janua-
ja popoldne ob eni je letna seja
družbe Narodnega doma na 80.
cesti. Pridite v dvorano delni-
čarji in drugi, kateri ste opravi-
čeni biti na seji, kot zastopniki
društev, točno ob eni, da bomo
pred zaključili in potem vsak
enega zvrnili na račun novega
odбора. Kdor misli kandidirati
za direktorja, naj prinese nekaj
v žepu — pa ne figo — da bo
"zanjga" dal.
* * *
Nekdo je zapisal na kartico in
mi poslal tole: "Tisti, ki v de-
lavnik pridejo v cerkev, so bolj
mlačni, kot oni, ki pridejo samo
v nedeljo."
Ne vem ali je pisec res tega
menja, ali se šali. Ako res ta-
ko misli, potem se jako moti.
Nikdo izmed "mlačnih" ne bo v
mrazu in po slabih ledenih po-
tih, ali pa v dežju prišel v cer-
kev k maši v delavnik. Dobijo
pa se "mlačni" med onimi, kate-
ri samo iz navade in ne radi pra-
vega spoznanja najsvetejše da-
ritve, samo v nedeljo, pridejo v
cerkev. Kdor pa daritev sv. ma-
še zna ceniti, ta bo prisostvoval
Jezusovi daritvi, kadar mu mo-
goče, neoziraje se nato, ali je ne-
delja, ali pa delavnik. Zmotil si
se, prijatelj, zelo si se zmotil.
Kdor prihaja tudi ob delavnikih
k sv. maši, ni mlačen pač pa vnet
častilec Jezusa v presvetem za-
kramentu.
* * *
Povabljen sem na zlato poro-
ko, ki jo bosta obhajala Mr. in
Mrs. John Perko v Collinwoodu
v cerkvi Marije Vnebovzete. To
je izredna slavnost in zakonska

zaslužita, da jima čestitam.
Tudi na očet bi šel, da bi se za-
sukal z nevesto par krat, če ne
bi imel gumijaste pete. Poleg
tega je pa tudi že skoraj petde-
set let odkar sem zadnjič stopal
po vižah dunajskega valčka, naj-
brže bi ne šlo več. "Prosim vas,
imejte me izgovorjenega."
* * *
Tam iz daljnega zapada, tam
iz pacifičnih otokov je prišla za-
lostna vest, da je padel na boj-
nem polju Richard Oman, sin
Joseph Omanove družine v St.
Paulu. Richard je pred nekaj
leti bival v Clevelandu pri stru-
cu botru, Dr. M. F. Omanu in
je pohajal v Cathedral Latin šo-
lo. Zato se ga bodo še nekateri
spominjali, kot veselega in gib-
čnega študenta. Kje je padel,
ali v kakšnih okoliščinah, tega
vlada še ni naznanila. Slučaj je
nanesel, da je prišla vest o nje-
govi smrti dva dni poprej, kakor
njegovo zadnje pismo, ki ga je
pisal Dr. Omanu, v katerem se
pohvali, da je zdrav. To pismo
je pisano 10. decembra, dočim
je vest o smrti odšla iz otokov
mesec pozneje in prvo pismo
prehitela.
Pokojni zapušča doma očeta
in mater, ter pet bratov, dva v
vojaški službi, eno sestro in mla-
do soprogo. V pondeljek 1. fe-
bruarja o pol 9 se bo vršila po-
grebna maša za pokojnim v cer-
kvi sv. Lovrenca. "Večje ljube-
zni nima nikdo, kakor da da svo-
je življenje za svoje prijatelje."
Naj počiva v miru. Prizadetim
staršem, bratom in sestri pokoj-
nega pa izražamo tem potom na-
še globoko sožalje.
* * *
Nekaj novega je pa v tem tu-
di, da so bili zadnji nedeljo kr-
šćeni Patricia Alice Lorek,
Thomas John Harrison, in Eve-
lyn Joyce Sierakowski. V zme-
šan svet so prišli ti mali, pa
imamo upanje, da se svet spame-
tuje do takrat, da se bodo tudi
oni udejstvovali v javnem živ-
ljenju. Čestitke so na mestu.
* * *
Razni, časopisi nam prinaša-
jo vest o hudem udarcu, na dru-
žino, ko je zgubila pet sinov na-
enkrat v vojni. Vsi naenkrat so
šli doli z potaplajočo se ladjo
Juneau. Ko so prinesli to gro-
zno novico materi teh sinov, je
rekla: "Naši sinovi ne umirajo
zamanj." Da, sinovi ne umirajo
zamanj. Iz teh težkih žrtev mora
priti boljši svet. Ne umirajo
pa tudi zato ne zamanj, ker so to
verni sinovi in vedo oni in njih
starši, da ni toliko na tem kedaj
človek umrje, kakor na tem, ka-
ko in v kakšnem dušnem stanju
umiramo.
* * *
Le pripravite se za smeh v ne-
deljo 7. marca, ko nastopijo
igravci St. Lawrence Stage and
Curtain Guild s svojimi zelo za-
bavnimi in smešnimi igrami.
Kakor nalašč za predpost so te
igre. Črni ljudje, strahovi, vse
to in še več bo na dnevnem redu.
* * *
Smrt se je zarila v naš konec
sveta in je vasaovala v teku ene-
ga tedna v petih hišah. Joseph
Zorn, doli iz Brooklyna, je bil
prvi klican. Umril je za daljšo
boleznično na vratu. Takoj za
njim je šel Pavel Oblak, kateri
pa ni bil prizadel ob bolezn, Kri-
se mu je vtila tako hudo, da je
podlegel. Frank Kastelic gori
iz Prince Ave. je bil bolan samo
nekaj dni. Teden pred smrtjo je
še delal v tovarni. Pa pljučnica,
ki se je pridružila prvi bolezni,
ga je spravila iz tega sveta.
John Mauerovala bolezni nam ni
znana, ker je bival doli v mestu.
Vsi ti so bili v starosti od 50-60,
ki se ne more šteti za visoko.
Toda klic je prišel. Z enim ali
drugim vzrokom pride smrt, da
človeka spravi iz sveta in nare-
di prostor za drugega. Celo
mali otroci morajo iti. Tako je
smrt ukradla Louis Turkovi dru-
žini dve in pol let starega Loj-
zeka in ga zagrebla pod zem-
ljo. Tako je človeško življenje

na svetu. Kako tolažilne so to-
rej besede Zveličarja, kateri
nam kliče: "Jaz sem ustajenje
in življenje." Poglavitni del člo-
veka — duša — ne umrje in tu-
di telo bo enkrat po božji vse-
mogočnosti zopet ustalo. "Ne
žalujte torej, kakor oni, kateri
nimajo upanja!", nam kliče sv.
Pavel. Vsem umrlim naj bo Bog
plačilo večno, ostalim pa naše
globoko sožalje.
* * *
ZADNI VEČER
(Črtica. Spisal Fr. Ks. Meško)
* * *
Stopil je h konju. Ta je s
svojim starim glasom veselo
zaregetal — kakor v pozdrav.
Oči so se mu v mraku zaleske-
tale. Glavo je nagnil na stran
ter jo položil gospodarju na
ramo. Ta ga je po stari navadi
nalahko pobožal po tilniku ter
mu pogladil belo grivo. Sivec
je zopet zaregetal. Uboga ži-
val je bila vesela in hvaležna
zaradi gospodarjeve prijazno-
sti.
"Dolgo mi je služil, a jutri
ga tudi izgubim!" je pomišljal
Joža.
Stopil je na korito. In izpod
strehe je izvlekel najlepšega
sena ter ga raztresel starcu za
lestvico. "Jej, Sivec! Pokladam
ti zadnji večer!"
Konj ga je pogledal ter za-
razgetal. Še enkrat je z glavo
nalahno drgnil ob ramo gos-
podarjevo, potem pa je začel pu-
liti krmo izza lestvice.
"Zvesta žival! — Temu bi se
nemara smilil, ko bi vedel za
mojo nesrečo. A ljudem se ne
smilim!"
In zopet je počasi, z nalahno
drhtečo roko pogladil dolgo,
belo grivo konjevo.
Joža je počasi odprl velika
vrata; počasi je stopil čez
prag; počasi in natihoma je
zopet zaprl vrata za seboj. Zu-
naj na ilovnatem podstenu je
za nekaj trenutkov postal. Glav-
vo je dvignil pokonci. Oči so
se mu zalesketale živeje, ko mu
je pogled zopet krožil po dvo-
rišču. . . . Nekaj mu je trepe-
talo v tem pogledu — nekaj
kakor neka topla in velika lju-
bezen do tega dvorišča, do hi-
še, mirno se dvigajoče v tihi
večerni mrak, do poslopij, sto-
ječih tako pokojno — kakor v
prvem snu — ob mirnem domu.
A hipoma se mu je lice zopet
zmračilo. In ogenj v očeh mu
je ugasnil.
"Ah — saj vendar vse to ni
več moje, ni več naš dom!" je
rekel poltiho, a globoko in ža-
lostno.
In obupno je zopet povsili
glavo. Roke je vtaknil v žep
in nalahno se je stresel. V hle-
vu je bilo toplo, zunaj pa je
semkaj od severa vlekla mr-
zla sapa, znaneč začetek jese-
ni.
Joža je stopil nekaj korakov
proti hiši. Vsa okna razena. Ove-
ga v kuhinji so bila temna. Vse
je bilo mirno in tiho v nji.
(Dalje prihodnjič)

DELO DOBIO

Izvežbani operatorji
na
Boring Mills
(Horizontal ali Vertical)
Large Planer
Radial Drill

Plača od ure, povrhu overtime. Ako
ste zaposleni pri vojnem delu, se ne
priglasite.

Wellman Engineering
7000 Central
(25)

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki
bi s trukom razvažal mehko pi-
jaco. Unijska plača in ure.
Zglasite se pri Double Eagle
Bottling Co., 6517 St. Clair
Ave. (x)

MALI OGLASI

Soba se odda

Oda se opremljena soba po-
štenemu moškemu. Zglasite se
na 5801 Dibble Ave. (26)

Za varstvo otroka

Rada bi varovala otroka čez
dan na svojem domu. Vprašaj-
te Mary Intihar, 1003 E. 66.
Place. (26)

Točna postrežba!

Zavarujem vam vašo hišo ali
pohištvo, kot tudi vaš avto.
Točna in zanesljiva postrežba.
Za podrobnosti vprašajte
John Prišel
15908 Parkgrove Ave.
KENmore 2473-R. (Fri, x)

BODITE PREVIDEN VOZNIK

Mnogo nesreče se pripeti radi pokvar-
jenih oči. Dajte si pregledati oči, da
se boste počutili varne. Vid mora biti
tak, da lahko razločite številke na me-
tru brzine, da vidite, kako hitro voz-
ite. Imamo 30 let izkušnje v preiskovanju
vida in umerjanju oči. Zadovoljni bo-
ste v vsakem oziru.
Mi imamo polno zalogo elastičnih
nogatav za zabrekle žile.

EDWARD A. HISS

Lekarna — farmacija in optometrične
potreščine.
7102 St. Clair Ave.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Ave.
Telefon: ENdlicott 3117

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR
HEnderson 1126
6102 St. Clair Avenue

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potreščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

MERRYMAKERS CAFE
4814 SUPERIOR AVE.
Vedno vesela družba
Prvovrstno žganje - pivo - vino
okrepčila

RUDY BOŽEGLAV
WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinjša vina, domačega iz-
delka, dobite na kozarce ali v
večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okus-
nim prigrizkom.
Se priporočamo!

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

VSE VRSTE MODERNEGA

ZOBOZDRAVNIŠTVA

po najbolj zmernih cenah in na kredit

Eden najfinjših in najbolj opremljenih uradov v severovzhodnem
Clevelandu, pripravljen postreči pacijentom z najnovejšimi metodami v
PLOŠČAH — IZRUVANJU — FLOMBIRANJU — MOSTOVH —
CISCENJU — X-ZARKI — PLIN — ANALGESIA

DR. S. L. SPIKELL
vokal St. Clair Ave. in 105 St.

(Nad Standard Drug Store — vhod na E. 105. St.)
Tel. GL 3322. Ure: dnevno 10 dop. do 1 pop; 2 pop. do 8 zveč.

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue

V BLAG SPOMIN
SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE
NEPOZABNE SOPROGE IN
MATERE

Marianne Safran

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči
29. januarja, 1937.

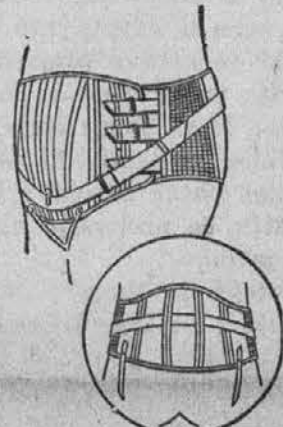
Sest let te krije črna zemlja,
truplo v grobu tam trohni,
nam pa je teško pri srcu,
po licu solza nam drči.

Sladko počivaj tam v grobu,
v tihem tam kraju miru,
duša pa vedno plačilo
naj uživa pri večnem Bogu.

Žaljoči ostali:
SOPROG in OTROCI,
Cleveland, O., 29. januarja, 1943.

PREVELIKA DEBELOST

in razširjenje želodca veliko-
krat povzroča v prebavi nered-
nosti, vpliva na srce in druge
notranje organe. Tak želodec
in drobovje rabi omejeno kon-
trollo in normalno lego. Temu
pa je edina od pomoč, če je
pravilno povezan s

TREBUŠNIM PASOM

ki je za vsak slučaj in
zivet posebe ukrojen.
Naš izkušen strokovnjak vam
brezplačno umeri in po životu
ukroji trebušni pas brezplač-
no. Plačate samo pas in po-
strežba je zastoj. Za moške
je možki in ženske ženski kroj-
ni izvedenec.
Oglasite se pri nas za vse na-
daljne informacije.
Pasovi za vse potrebe po
kroju in meri.
Izdelek garantiran in nizke cene.
Mandel Drug Store
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.

BLISS COAL CO.

PREMOG IN DRVA

Zastopstvo

WHITING STOKERS

22290 LAKELAND BLVD.

KENmore 0808

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Glej, glej! Umreti hočeš, menih, in ljudstvo samo zapustiti? Res, zvest pastir si svoji čredi. Nič ni mučeniška smrt, boljše je v mučeništvu živeti in potrjevati brate v preganjanju. Pa prenehaj si, ne ljubi se ti naprej vleči svoj križ! Ti si pravi menih, glej, glej!

O Bog! Bog! Je iskreno molil. Zate hočem živeti in zanje. O, usmili se ubogega ljudstva, da brez vsake dušne hrane ne pogine, kakor pogine živina v gozdovih. Pod pretvezo kuge izvršuje božji rop ta mož, ki je krutejši kakor vsaka kuga. Odvrni kugo od nas, reši svoje ljudstvo, osramoti tega moža, vse to zamoreš. — V brezkončni boli, v strašni dušni zapuščeniosti se mu zdi, da mu še peče skrivnostni glas — ne ve, li prihaja od Boga, ali od hudiča.

"Veng! Veng! Romati v Veng!" Pred duhovno oko mu priplava milostpolni kraj, izklesan iz kamena, pokrit z zlatom, kjer se darujejo daritve, kjer gori nebroj sveč, se razlija čudoviti blagoslov. Toda — li sme, sme li izzvati jezo sodnika, ki je krvavo prepovedal vsa božja pota? Zase se ne boji, je mu le za uboge štajerske katoličane, te sužnje, ki jih bo ta grozni človek zdobil z lastno pestjo, če prelomijo njegovo postavbo.

Vrhutega je Veng v okuženi deželi. . . Sme li izkušati Boga?

Gorje — kje je naša vera, ki prestavlja gore? Gorje nam, kako ubožni, kako slabi smo postali. Albert, kje je tvoja vera?

Tako se bori, kakor se je nekoč bori Jakob z angelom, proti notranjemu glasu, ki ga priganja, naj pahne ljudstvo v smrtno nevarnost.

"Pozvoni!" je ves pretresen rekel služabniku, "ljudje že čakajo v cerkvi. . ."

Mali zvonček, ki je visel ob zakristiji na starem, preperelem konopcu, je zapel; vse sence, ki so žalostno in jokajoč ždele v izpovednicah in klečale po kotih, so se vzravnale in so se prekrizale.

Težak mu je bil korak, ko je počasi, s povešeno glavo stopal v prezbitarij pred glavni oltar. Sree mu poka, misli mu zastajajo. "Ne morem drugega," je rekel, "kakor, da jih blagoslovim in tebe, o moj Bog, odnesem v drugo revščino, da te krivoverci jutri ne najdejo — ter oskrunijo. Vse drugo mi je zabranjeno."

Pa glej, ko je stopal mimo oltarja Žalostne Matere, je takrat z oltarjevih stopnic vstala dekliška postava, v temi se je tuja roka dotaknila njegove — začutil je poljub na roki in čist glas mu reče:

"Prečastiti, mi moramo na božjo pot v Veng. Žuga nam dvojna kuga, o kateri ste govorili: telesna in pa pogin vere v Štajerju. Ako romamo tja in prosimo Boga, nas bo rešil."

Albert je obstal, plaho je pogledal mladenko, in roka mu je nad srecem krčevito grabila kuto. . . Tak je bil menda Samuel v svetem strahu, ko ga je klical božji glas, tako je menda izgledal Jožef, ko je o polnoči v žarni luči stal pred njim božji angel: Vstani in beži v Egipt.

Od groze, strahu in pobožnosti ves prevzet je komaj mogel izpregovoriti besede: "Štefana — Štefana — okoli Vengja kuga."

"V Vengu je svetišče, ki jo ozdravlja," je mirno in odločno odgovorila.

V temi so se dvignile glave in mokre oči so se zasvetile. . . pri oltarju stoji in govori z mladenko?

Vnovič je rekel:

"Dete, si li čulo prepoved?"

"Seveda, saj so jo izobnabili pri nas doma v Štajerjorfu, hudo je. Toda, saj so tudi v prvih časih krščanstva hudobni cesarji kristjanom prepovedali sveto daritev, kristjani se pa niso menili za take prepovedi. — Tudi mi moramo tako storiti, in Bog na mbo stal na strani. — Sicer nas bo zapustil."

Stala je v svitu večne luči, ki je svetila nad njeno glavo, kakor je nekdanj žarel binkoštni plamen nad Marijino glavo.

Duhovnik pa, ki je že toliko krat pred njim klečala in mu izpovedala svoje grehe, ki jo je že tolikrat bodril k veri in zaupanju, sedaj sam v duhu pred njo poklekne in v duhu poljubi dekličini roki, ki prekrizani počivata na prsih. Ona, ki naj bi ji bil on vodnik, postaja vodnica njemu in vsemu ljudstvu.

Sledi ji, ne vprašaj! Li nisi slišal umirajočega očeta, ki je v duhu gledal Hendelnove hudobije in je s svojim zadnjim izdihom prorokoval svetnico, ki bo Štajer rešila? — Tukaj je.

"Štefana," vprašuje duhovnik, ki ga je groza lastnega vprašanja. . . "Imaš li pogum za mučeniško krono? — Saj veš, s čim je žugal."

Tedaj so se zaiskrile njene krasne oči.

"Zelo rada bi Gospodu darovala svoje življenje."

"Pa prosí Boga za me, da mi da enako srce."

Stopal je po stopnicah k oltarju gori, Štefana pa je pokleknila pred Žalostno Mater, potegnila je iz žepa rožni venec, ki ga ji je bil podaril rajni oče, ter je začela prositi Boga, naj ga potrdi, da nastopi romanje.

Stal je ob oltarju in odprl tabernakelj. Niso zabučale orgle, niti ni zapel pobožen glas — molče se je spustilo ljudstvo na kolena.

Menih je vzel v roke zlati ciborij, je stopil z njim pred ljudstvo in je oči proti nebu obračajoč iskreno goreče govoril:

"Jezus, naše rešenje! ki se danes poslavljáš iz našega nesrečnega mesta, pogledj tu svoje ljudstvo, ki ga s silo ženejo od Tebe proč, o usmili se nas!"

"Usmili se nas, usmili se nas!" je ihtelo ljudstvo.

Visoko je dvignil kelih, ga obrnil proti vzhodu in zahodu, proti grobnicam ter je blagoslavljal ljudstvo, rekoč: "Jezus, z vso grenkostjo nasičen, Jezus, za nsa na križu darovan, pokrepčaj nas v tej najgorenkejši uri slovesa in zapuščeniosti, da nas ne premaga satan, da se ne omaje naša vera. O Gospod! Sedaj Te nesem v prognanstvo. Tebe, ki nosiš ves svet! Kadar bo v tej nesrečni deželi polna mera bridkosti, kadar bo steklo dovolj solz, prikaži se nam častit ter naj posije nad nas Tvoja milost; njega pa, ki s svojo brezbožno postavbo krši Tvojo božjo zapoved, ponižaj in izpreobrni!"

Tedaj je zašumelo po cerkvi: "Amen, amen!" in iz visokih korov je prihajal jek kakor nadzemski zbor: Amen, amen; iz grobnic pa, v katerih spita Sebastijan Hendel in Ana Ster, roditelja štajerskega mogotca, se

je čulo votlo, neznansko bobnenje.

Še enkrat je menih v svojih velih rokah dvignil kelih, ki se je svetil kakor zahajajoče sonce; vse ljudstvo je ležalo na kolnih pred Najsvetejšim. V drugič je Albert med tihim zvenkljanjem zvončka blagoslovil z visoko dvignjenim kelihom množico; nato je ogrnil roke in Najsvetejše z velumom ter je stopal z njim po oltarjevih stopnicah dol ter se je s strežnikom, ki je pred njim zvenkljal, obrnil proti južni ladji. Sedaj so visoko v zvoniku v globokem basu zapeli mogočni katoliški zvonovi ter so oznanjevali nad temnim mestom, da gre Gospod iz Štajra na zadnjo pot — v tujino.

Množica se je tiho, brez glasu z gorečimi svečami gnetla za duhovnikom. Spreved se je pomikal mimo oltarjev sv. Ane in Matere dobrega sveta; zdelo se je, da se sveta obraza v svitu sveč žalostno majeta sem in tja. Kar je obstal Albert in je, ko so še doneli zvonovi in so se množice mrmrajoč ustavljale, izpregovoril:

"Več milj odtod je božja pot v Vengu, kamor se o kužnih časih zateka ljudstvo, in je blagoslavljaljo duhovniki z blagoslovljenimi pšicami. Tam se je obrnila kuga, ko je leta 1485. opustošila vse deželo. V Štajerju ni nobene tabernakeljina več. Na božje povelje pojdem v Veng, da izprosim tam pred Bogom v Zakramentu milosti za zapuščeni Štajer, ki mu žuga dvojna smrt."

Vse je bilo tiho naokoli, samo zvonovi so v svečanem blagoslavju plavali sem in tja. V dušah ljudstva se je borilo sveto navdušenje z strahom. . . Kar stopi naprej mladenka ter veselo in jasno izpregovori:

"Če dovolite, gospod pater, pojdem z vami."

Tedaj so se pa zgenili možje in so, kakor težke more oproščeni, vzklikali

"Štefana gre, mi gremo tudi."

Kakor vesel val je valovalo skozi ljudstvo: Štefana.

Vedno več ljudi se je pridruževalo Štefani, vsakdo je rekel: Jaz tudi. Jaz tudi. Jaz tudi. Ljudem je s čel odsevalo sveto veselje in pobožno navdušenje, kar je duhovnikovo srce napolnjevalo z radostjo. Se-li ne začenja najgorenkejša ura trpeče cerkve izpreminjati v veselje? Še je sveti križ zagrnjen z mrtvaškim prtom, toda, li ne prihaja že iz daljave aleluja?

V krogu od več kakor sto mož in žena, ki so se oglasili za romanje, je pater Albert še en-

krat povzdignil svoj glas ter je goreče molil molitev zoper kugo. Nato je korakal naprej z Najsvetejšim, za katero je bila pripravljena v župnišču revna celica, in se je že bližal glavnim vratom. Venec lučič ga je obseval in množica ga je spremljala. Cerkev je postala puščobna, črna in neprijazna, kakor gozd, v katerem vlada groza in strah. Iz orgelnega kora je pristašila sova z boljšimi kolesastimi očmi, in neopirji so cvilili pod svodovjem, ki se je zdelo, da raste v neizmernosti, in so frfotali proti grobnicam.

Čuj, na koro bobni votel korak. Po stopnicah, ki vodijo iz kora, se urno tiplje dol neki mož z gorečo svečo, katere vosek mu po rokah dol kaplja na tla.

Pred glavnimi vrati je za trenutek obstal; mrzel veter je pihal skozi vrata in mu je skoraj ugasil svečo. Zasenčilo jo je z roko, kar sta skočila iz stene dva mala hudička in sta mu kazala jezike. Prestrašil se je, pa se je kmalu začel sebi samemu smejati. V blodeči luči so se kamenite podobe na steni premikale sem in tja, tik njega je bila pa podoba, na kateri je jezuitski pater iz dečka izganjal dva hudiča.

Mož je ovil okoli sebe plašč, ki mu ga je podaril sodnik, ter je zrl v temno noč proti župnišču, kjer je bilo še videti luči.

(Dajte prihodnjč.)

Kupujte vojne bonde!

The May Co.'s BASEMENT

Novi
SPOMLADANSKI PRINTS
Quadrige Percales

Se prav
lahko šiva!

37^c
jd.

Prijetni novi prints, ki so nalašč narejeni, da boste hitreje in lažje šivali! 36 in. široko—pripravno blago za skoro vsako rabo! Preko 500 čisto novih barv in vzorcev—od drobnih "checks" do velikih cvetličnih vzorcev. Se lepo opere in trajna barva.

The May Co. Basement

3 krasni novi vzorci!

TAILORED RAYON
MARQUSETTE

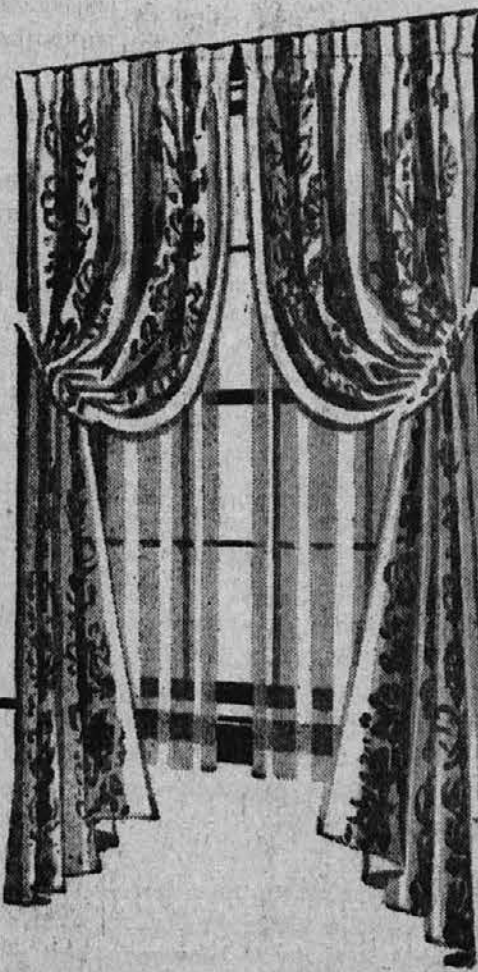
Zavese

In so po le . . .

2.98

Trije novi stili rayon marquissete zaves v krasnih vzorcih. Lepi in v okras vsake sobe! So že obrob-ljene in jih lahko takoj obesite na okna, 44 inčev široke. 75 inčev dolge—krasne "eggshell" barva.

The May Co. Basement

NAZNANILO IN ZAHVALA

S žalostnim in globoko potrtem srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt pretrgala nit življenja dragemu in mi dar pozabljenemu soprogu, očetu in staremu očetu

JACOB BOBNAR

ki ga je Bog nanagloma poklical k sebi in je v Glen ville bolnišnici v lepi moški dobi izdihnil svojo dušo dne 5. decembra, 1942, star 66 let. Rojen je bil v vas Fužine pri Devici Mariji v Polju 17. julija, 1876. Po opravljeni sveti maši v cerkvi Marije Vnebovze na Holmes Ave. smo ga položili k prezgodnjemu pokojnem počitku na Whitehaven pokopališče.

Pokojni je bil član društva V boj, št. 53 SNP. Poleg globoko žalujoče soproge, zapušča štiri sinove eno hčer in tri vnuke.

Našo najlepšo zahvalo naj sprejme Rev. Joseph Čelesnik za navzočnost pri sveti maši.

Najlepša hvala vsem sorodnikom in številnim prijateljem in znancem, ki so v blag spomin našega draga pokojnika položili krasne vence ob krsni maši. Mrs. Frances Krasovec in družina, Mr. in Mrs. Stanonik, Mr. in Mrs. John Dolenc in družina, Mrs. Cecilia Delenhanty in družina, Mr. in Mrs. Le Jem, Mr. in Mrs. Peter Bukovnik, Dr. in Mrs. George Obbey, Mr. in Mrs. Victor Starman, Toney, Frank Tom, Billy, Johnny and Chester, The Boys at Wood Park, Collinwood Blacksmith Shop, Lausche družina, Mr. in Mrs. Shields in družina, Employees of Cleveland Union Terminal, Jugoslav-Slovene Club, Employees of Montgomery Ward iz Mansfield, Ohio, Mr. in Mrs. J. Lykora, M. J. Sulc, Mr. in Mrs. Ralph Gruber, Mr. in Mrs. Vern Hagerman, Mr. in Mrs. Joseph Sulc, Mr. in Mrs. James Sulc Jr., Mr. in Mrs. J. Schnur, Miss Ann Skoda, Mr. in Mrs. Cehulla, Mr. in Mrs. R. Curry, Mr. in Mrs. Joe Dolenc, Mr. in Mrs. L. Gallic, Mr. in Mrs. E. Hoch, Mr. in Mrs. J. Plantner, Mr. in Mrs. J. Arsana.

Dalje naša iskrena zahvala onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mirni pokoj našega pokojnika in sicer: Mr. Max Bobnar, Mr. in Mrs. J. Sasso, Mr. in Mrs. Peter Bukovnik, Mr. Frank Stanonik, Mrs. Frances Krasovec, W. J. Porenta, Tom Odlazek, Mrs. Joe Planinsek, Mr. in Mrs. Charles Mandel, J. A. Gornik, Miss Mary Udovich, Mr. in Mrs. E. Marolt, Mrs. Christine Verbie, Mrs. Spehek, Mrs. Frances Srakar, Mr. Strakel, Mrs. Kunchich, Mrs. Frances Knaus.

Iskrena hvala Mr. Martin Rakarju za petje pri sveti maši.

Najlepšo zahvalo naj sprejme pogrebni zavod August F. Svetek za veliko naklonjenost, ko je pokojni ležal v njih pogrebni kapeli pri zadnjem izpustitvi za lepo urejen pogreb in najboljšo postrežbo.

Hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpologo, kakor tudi onim, ki so dali pokojnega kropit, nam pismeno ali ustmeno izraziti sožalje.

Končno hvala vsem za vse, kar so storili za nam v teh časih silne žalosti, nas tolažili in nam pomagali. Če smo kakšno ime pomotoma izpustili, prosimo za oprosteno in se jim ravno tako zahvalimo.

Naš preljubljeni in nikdar pozabljeni dragi soproga, oče in stari oče, žalostna so naša srca, ker Tebe ni več med nami, ker tako prezgodaj si Bog poklical k sebi in si se za vedno moral ločiti od svojih dragih. Kako silno Te pogrešamo, to vam povedati le naši srčni vzdihli in koprneče želje, da v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Pozabljen ne boš nikoli od nas in obiskovali bomo tvoj grob, zasadili ga s cvetlicami in zalivali ga s solzami dokler se ne snidemo s Teboj.

Žalujoči ostali:

JOHANNA BOBNAR, soproga.

ALBERT, MAX, FRANK in MARK, sinovi.

ALICE, poročena Lausche, hči.

LINDA, HELEN, LILLIAN, HELEN, sinuhe.

GLORIA, PATRICIA, MAXINE, vnukinje.

Cleveland, O., 29. januarja, 1943.